Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра обчислювальної техніки

Лабораторна робота №1

з дисципліни «Технології Computer Vision» на тему

«Дослідження технологій побудови та перетворення координат площинних (2d) та просторових (3d) об'єктів»

Виконала: Перевірив: Баран Д. Р.

Студентка групи IM-21 Кривохата Марія Юріївна Номер у списку групи: 12 **Мета:** Виявити дослідити та узагальнити особливості формування та перетворення координат площинних (2d) та просторових (3d) об'єктів.

Завдання III рівня: (максимум 9 балів)

1. Здійснити синтез математичних моделей та розробити програмний скрипт, що реалізує базові операції 2D перетворень над геометричними примітивами. Для розробки використовувати матричні операції та технології композиційних перетворень. Вхідна матриця координат кутів геометричної фігури має бути розширеною.

20	Реалізувати операції:	Пентагон (п'ятикутник)
	масштабування -	
	(переміщення+обертання).	
	2. операцію реалізувати циклічно,	
	траєкторію зміни положення цієї	
	операції скрити.	
	Обрати самостійно: бібліотеку,	
	розмір графічного вікна, розмір	
	фігури, параметри реалізації	
	операцій, кольорову гамму усіх	
	графічних об'єктів. Всі операції	
	перетворень мають здійснюватись	
	у межах графічного вікна.	

2. Здійснити синтез математичних моделей та розробити програмний скрипт, що реалізує базові операції 3D перетворень над геометричними примітивами: аксонометрична проекція будь-якого типу та з циклічне обертання (анімація) 3D графічного об'єкту навколо будь-якої обраної внутрішньої віссю. Траєкторію обертання не відображати. Для розробки використовувати матричні операції. Вхідна матриця координат кутів геометричної фігури має бути розширеною.

20	Динаміка фігури: графічна фігура з'являється та гасне, змінює колір контуру. Обрати самостійно: бібліотеку, розмір графічного вікна, розмір фігури, параметри зміни положення фігури, кольорову гамму усіх графічних об'єктів. Всі операції перетворень мають здійснюватись у межах графічного вікна.	Піраміда з трикутною основою
----	---	------------------------------

Хід роботи

2d-фігура:

Синтезована математична модель:

Масштабування

Реалізується за моделлю:

x' = x * Sx, y' = y * Sy, де Sx, Sy - масштабні коефіцієнти (константи).

$$[x', y', 1] = [x, y, 1] * \begin{bmatrix} S_x & 0 & 0 \\ 0 & S_y & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

 $P' = P * S(S_x, S_y)$ - математична модель масштабування.

Обертання

Обертання реалізується з використанням напрямних косинусів та синусів за моделлю:

$$x' = x * \cos\theta - y * \sin\theta,$$

$$y' = y * \sin\theta + y * \cos\theta,$$

$$[x', y', 1] = [x, y, 1] * \begin{bmatrix} \cos\theta & \sin\theta & 0 \\ -\sin\theta & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

 $P' = P * R(\theta)$ - математична модель обертання

R - матриця обертання, або матриця напрямних косинусів та синусів.

Переміщення

$$x' = x + Dx$$
, $y' = y + Dy$

$$[x', y', 1] = [x, y, 1] * \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ Dx & Dy & 1 \end{bmatrix}$$

P' = P * T(Dx, Dy) - математична модель переміщення.

Результати архітектурного проектування та їх опис:

Масштабування об'єкта та його поворот відносно *свого центра* (не відносно лівого верхнього кута) під час переміщення було реалізовано за таким алгоритмом:

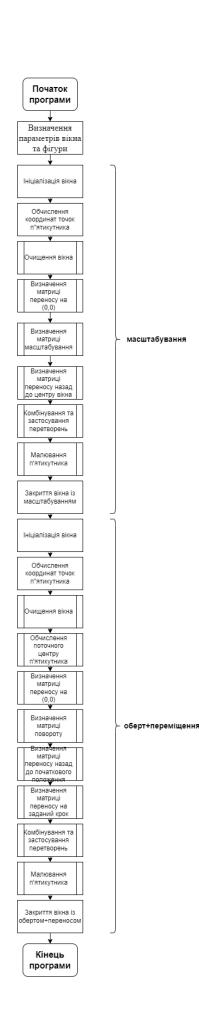
- 1. Початок програми
- 2. Визначення параметрів вікна для зображення масштабування та параметрів п'ятикутника
- 3. Ініціалізація вікна
- 4. Обчислення координат точок п'ятикутника

Цей крок реалізовується за допомогою базових знань про геометричні співвідношення п'ятикутника. Знаючи, що кожну наступну точку необхідно мадювати, повертаючись на 72 градуси, та знаючи радіус, можемо за допомогою тригонометричних операцій визначити координати точок. Дефолтні точки п'ятикутника визначаються із розрахунком на те, що (0,0) знаходиться у центрі вікна, а не зліва зверху. Зроблено це для подальшої зручності операцій.

- 5. Очищення вікна
- 6. Визначення матриці переносу п'ятикутника до (0,0) зліва зверху

Тут ми ставимо центр нашої фігури у лівий верхній кут. Цей крок зроблено, щоб фігура в подальшому розширювалась відносно свого центру.

- 7. Визначення матриці масштабування (збільшення/зменшення)
 - В параметри операції передається коефіцієнт і на цей коефіцієнт масштабується п'ятикутник (коли фігура починає виходити за рамки від'ємний коефіцієнт зменшення, коли стає занадто малою додатній коефіцієнт збільшення).

- 8. Визначення матриці переносу п'ятикутника назад до центру вікна
- 9. Комбінування перетворень та застосування їх до точок п'ятикутника

Тобто тут ми кажемо, що хочемо спочатку перенестись у (0,0), потім збільшитись, а потім повернутись назад. Якщо ми викинули б перенесення, то фігура масштабувалась би "вбік".

- 10. Малювання п'ятикутника
- 11. Закриття вікна із масштабуванням
- 12. Ініціалізація другого вікна із перенесенням+обертом
- 13. Обчислення координат точок п'ятикутника
- 14. Очищення вікна
- 15. Обчислення поточного центру п'ятикутника
- 16. Визначення матриці переносу п'ятикутника до (0,0) зліва зверху
- 17. Визначення матриці повороту

Залежно від траєкторії — вліво або вправо. При цьому п'ятикутник буде обертатись довкола <u>свого</u> центру, а не довкола (0,0) (лівий верхній кут).

18. Визначення матриці переміщення фігури до початкового свого положення

Так як для коректного повороту переставляли фігуру у (0,0), то необхідно її перемістити назад.

19. Визначення матриці переміщення фігури на заданий «крок»

Коли закінчили маніпуляції із переміщенням для коректного повороту, то тільки тоді можемо робити переміщення, яке вже ϵ не допоміжним, а дійсно візуально рухатиме нашу фігуру по екрану.

20. Комбінування перетворень та застосування їх до точок п'ятикутника

Переміщення до (0,0) => поворот на заданий кут => переміщення назад до свого початкового положення => переміщення на заданий «крок».

- 21. Малювання п'ятикутника
- 22. Закриття вікна із операцією перенесення+оберт
- 23. Кінець програми

Опис структури проекту програми в середовищі РуCharm:

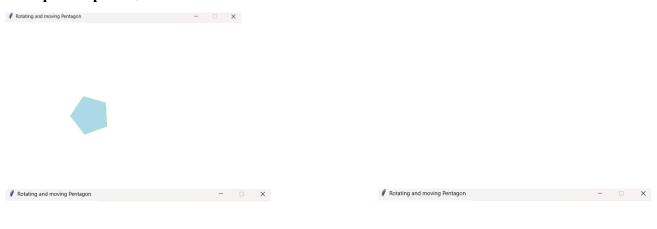
Проєкт має просту структуру – один файл 2d-task.py. Він в свою чергу має залежності від бібліотек, що використовуються у ході роботи: graphics (для того, щоб відмальовувати фігуру та відображати вікно), numpy (для математичних маніпуляцій із матрицями), time (для виставлення очікування перед малюванням кожного наступного фрейму).

Результати роботи програми:

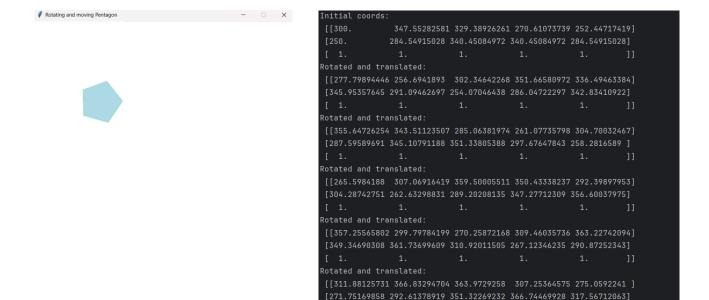
Масштабування:

Поворот+переміщення:

Програмний код, що забезпечує отримання результату:

```
from graphics import *
import numpy as np
import time
def init_window(text, x_wind, y_wind):
  wind = GraphWin(text, x_wind, y_wind)
  wind.setBackground('white')
  return wind
def init_pentagon_points(radius, center_x, center_y):
  # Pentagon coords. We make a turn of 72 to draw a vertice
  # top center
  x1 = center x
  y1 = center_y - radius
  # top right
  top angle = 90 - 72
  x2 = center_x + (radius * np.cos(np.radians(top_angle)))
  y2 = center_y - (radius * np.sin(np.radians(top_angle)))
  # bottom right
  bottom angle = 72 - top angle
  x3 = center_x + (radius * np.cos(np.radians(bottom_angle)))
  y3 = center_y + (radius * np.sin(np.radians(bottom_angle)))
  # bottom left
  x4 = center_x - (radius * np.cos(np.radians(bottom_angle)))
  y4 = y3
  # top left
  x5 = center_x - (radius * np.cos(np.radians(top_angle)))
  y5 = y2
  points = np.array([[x1, x2, x3, x4, x5],
              [y1, y2, y3, y4, y5],
              [1, 1, 1, 1, 1]
  return points
def draw_pentagon(wind, points, transformation_matrix=None):
  if transformation_matrix is not None:
    points = np.dot(transformation_matrix, points)
  # Drawing default pentagon
  pentagon = Polygon([Point(p[0], p[1]) for p in points.T])
```

```
pentagon.setOutline("lightgreen")
  pentagon.setFill("lightblue")
  pentagon.draw(wind)
  return pentagon, points
def is in frame(wind, points):
  width = wind.getWidth()
  height = wind.getHeight()
  return all(0 \le point[0] \le width and 0 \le point[1] \le height for point in points.T)
def scaling_matrix_func(scale_coef):
  return np.array([
     [scale_coef, 0, 0],
     [0, scale_coef, 0],
     [0, 0, 1]
  1)
def translation_matrix_func(dx, dy):
  return np.array([
     [1, 0, dx],
     [0, 1, dy],
     [0, 0, 1]
  ])
def rotation_matrix_func(angle_rad):
  return np.array([
     [np.cos(angle_rad), -np.sin(angle_rad), 0],
     [np.sin(angle_rad), np.cos(angle_rad), 0],
     [0, 0, 1]
  ])
def scale_pentagon(wind, points, center_x, center_y):
  scale k = 1.05
  min radius = 7
  scale_text = 'Zoom in:\n'
  while not wind.isClosed():
     wind.delete('all')
     # Translating pentagon to (0, 0)
     translate_to_origin = translation_matrix_func(-center_x, -center_y)
     # Scaling matrix
     scaling = scaling_matrix_func(scale_k)
```

```
# Translation matrix to translate the pentagon back to its original position
    translate back = translation matrix func(center x, center y)
    # Combining transformations: T_back * Scale * T_origin
    transform_matrix = np.dot(translate_back, np.dot(scaling, translate_to_origin))
    pentagon, points = draw_pentagon(wind, points, transform_matrix)
    print(scale_text, points)
    in_frame = is_in_frame(wind, points)
    current radius = np.linalg.norm(np.array(points.T[0][:2]) - np.array([center x, center y]))
    if not in frame:
       scale k = 0.9
       scale\_text = 'Zoom out\n'
    elif current_radius <= min_radius:
       scale k = 1.05
       scale_text = 'Zoom in\n'
    time.sleep(0.1)
    wind.update()
def calculate_center(points):
  center_x = np.mean(points[0, :])
  center_y = np.mean(points[1, :])
  return center_x, center_y
def rotate_move_pentagon(wind, points):
  reverse = False
  while not wind.isClosed():
    wind.delete('all')
    pentagon_center_x, pentagon_center_y = calculate_center(points)
    if reverse:
       angle = -10
       dx = -5 \# left
       dy = -4 \# up
    else:
       angle = 10
       dx = 5 \# right
       dy = 4 \# down
    # Translating to (0,0)
    translate to origin = translation matrix func(-pentagon center x, -pentagon center y)
    # Rotation
```

```
rotation_matrix = rotation_matrix_func(angle)
     # Translating pentagon back to its original position
     translate back = translation matrix func(pentagon center x, pentagon center y)
     # Moving pentagon
     move_matrix = translation_matrix_func(dx, dy)
     # Combining transformations: Move * T_back * Rotate * T_origin
     transform matrix = np.dot(move matrix, np.dot(translate back, np.dot(rotation matrix,
translate_to_origin)))
     pentagon, points = draw_pentagon(wind, points, transform_matrix)
     print('Rotated and translated:\n', points)
     if not is_in_frame(wind, points):
       reverse = not reverse
     time.sleep(0.01)
     wind.update()
if __name__ == '__main__':
  xw = 600
  yw = 600
  default_radius = 50
  center x = xw/2
  center_y = yw / 2
  # Scaling
  wind = init_window('Scaling Pentagon', xw, yw)
  points = init_pentagon_points(default_radius, center_x, center_y)
  print('Initial coords:\n', points)
  scale_pentagon(wind, points, center_x, center_y)
  # Rotating + moving
  wind2 = init_window('Rotating and moving Pentagon', xw, yw)
  points2 = init_pentagon_points(default_radius, center_x, center_y)
  print('Initial coords:\n', points2)
  rotate_move_pentagon(wind2, points2)
```

3d-програма:

Синтезована математична модель:

Обертання

Обертання забезпечує сегмент $T_{11}[3 \ x \ 3]$ матриці перетворень T .

Довкола осі х:

$$T_{x} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos\theta & \sin\theta & 0 \\ 0 & -\sin\theta & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Довкола осі у:

$$T_{y} = \begin{bmatrix} \cos\theta & 0 & -\sin\theta & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ \sin\theta & 0 & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Аксонометрична проєкція

Узагальнена математична модель аксонометричної проєкції:

$$\mathbf{A}' = [x,y,z,1] * \begin{bmatrix} \cos\theta & 0 & -\sin\theta & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ \sin\theta & 0 & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos\theta & \sin\theta & 0 \\ 0 & -\sin\theta & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Проєкція на ху

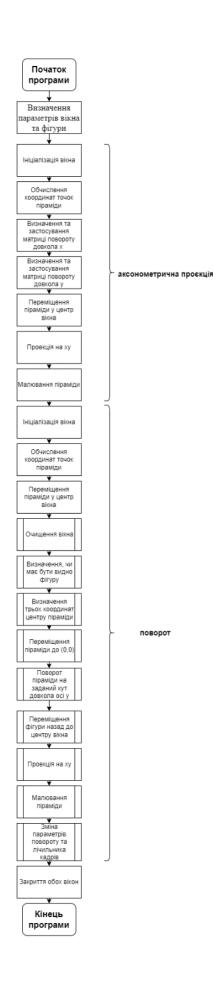
Для зображення 3д об'єкта на площині використовуватиметься проєкція на площину ху. Відповідно маємо таку математичну модель ортогональної проєкції:

$$T_{xy}^{ort} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Результати архітектурного проектування та їх опис:

- 1. Початок програми
- 2. Визначення параметрів вікна для зображення аксонометричної проєкції та параметрів піраміди
- 3. Ініціалізація першого вікна
- 4. Обчислення координат точок піраміди
- 5. Визначення матриці повороту довкола осі х та застосування її до точок піраміди
- **6.** Визначення матриці повороту довкола осі у та застосування її до точок піраміди Цей поворот «накладається» на минулий, тому ми по суті повертаємо і відносно х, і відносно у. Так як повертаємо на однаковий кут і там, і там, то виходить діметрична проєкція, що є одним із різновидів аксонометричної проєкції.
- 7. Переміщення піраміди у центр вікна
- 8. Проєкція піраміди на площину ху

Проєкція необхідня для того, щоб ми мали змогу коректно відобразити об'ємну фігуру на плошині.

- 9. Зображення піраміди
- 10. Ініціалізація другого вікна
- 11. Визначення параметрів піраміди
- 12. Переміщення піраміди до центру вікна
- 13. Очищення вікна
- 14. Визначення, чи фігура на даний момент має бути видимою та її колір

Кожні 30 кадрів фігура зникає або з'являється, змінюючи колір.

- 15. Визначення поточних трьох координат центру піраміди
- 16. Переміщення піраміди до (0,0)

Це переміщення робиться із метою коректного подальшого відображення повороту піраміди, коли вона стоятиме у центрі вікна (не довкола лівого боку вікна, а довкола лінії, що паралельна осі у та проходить безпосередньо «через піраміду»).

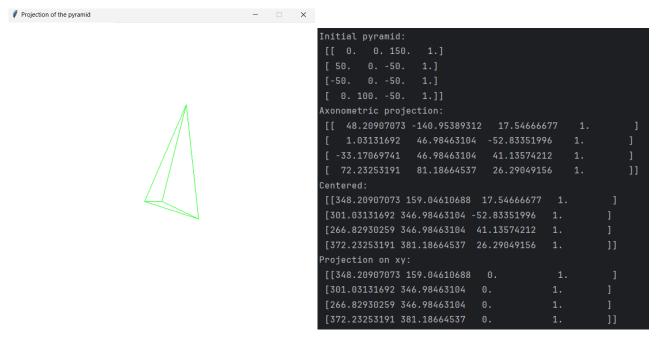
- 17. Поворот піраміди на заданий кут навколо осі у
- 18. Переміщення піраміди назад до центру вікна
- **19.** Проєкція піраміди на площину ху Проєкція необхідня для того, щоб ми мали змогу коректно відобразити об'ємну фігуру на площині.
- 20. Зображення піраміди
- 21. Зміна параметрів повороту та рахунку кадрів
- 22. Закриття обох вікон
- 23. Кінець програми

Опис структури проекту програми в середовищі РуCharm:

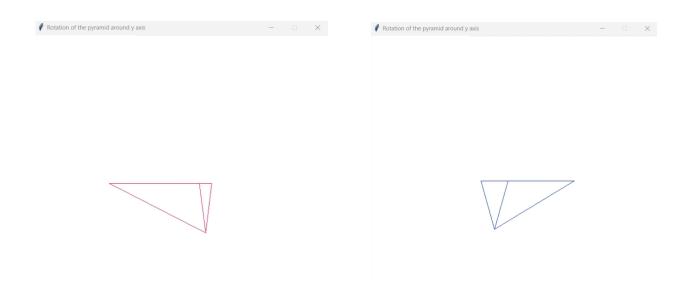
Аналогічно до минулого завдання, проєкт має просту структуру — один файл 3d-task.py. Він в свою чергу має залежності від бібліотек, що використовуються у ході роботи: graphics (для того, щоб відмальовувати фігуру та відображати вікно), random (для генерації рандомного кольору), numpy (для математичних маніпуляцій із матрицями), time (для виставлення очікування перед малюванням кожного наступного фрейму).

Результати роботи програми:

1. Аксонометрична проєкція

2. Циклічне обертання фігури, що згасає та з'являється, змінюючи колір


```
Initial pyramid centered:
[[ 0. 0.150. 1.]
       0. -50.
[ 50.
                 1.]
[-50. 0. -50. 1.]
[ 0. 100. -50. 1.]]
Rotated and centered:
[[170.09618943 300.
[368.30127019 300.
                        18.30127019 1.
[318.30127019 300.
                        -68.30127019 1.
[343.30127019 400.
Rotated, centered and projected:
[[170.09618943 300. 0.
[368.30127019 300.
[318.30127019 300.
[343.30127019 400.
Rotated and centered:
[[167.55786107 300.
                         70.42073442 1.
[367.62095778 300.
                        20.6738015
[320.6738015 300.
                       -67.62095778 1.
[344.14737964 400.
                       -23.47357814 1.
Rotated, centered and projected:
[[167.55786107 300.
[367.62095778 300.
[320.6738015 300.
[344.14737964 400.
                                               ]]
Rotated and centered:
[[165.18089306 300.
                          65.75567202
[366.85825965 300.
                          23.02114498
```

Програмний код, що забезпечує отримання результату:

from graphics import *
import random
import numpy as np
import time

```
def init_window(text, x_wind, y_wind):
  wind = GraphWin(text, x wind, y wind)
  wind.setBackground('white')
  return wind
def init_pyramid_points(base_size, height):
  half base = base size / 2
  return np.array([
     [0, 0, height, 1], # Apex
     [half base, 0, -half base, 1], # Base vertices
     [-half_base, 0, -half_base, 1],
     [0, base size, -half base, 1]
  ])
def project_xy(pyramid):
  projection_matrix = np.array([
     [1, 0, 0, 0],
     [0, 1, 0, 0],
     [0, 0, 0, 0]
     [0, 0, 0, 1]
  return pyramid.dot(projection_matrix.T)
def shift_xyz(pyramid, dx, dy, dz):
  shift_matrix = np.array([
     [1, 0, 0, dx],
     [0, 1, 0, dy],
     [0, 0, 1, dz],
     [0, 0, 0, 1]
  ])
  return pyramid.dot(shift_matrix.T)
def rotate_x(pyramid, angle_degree):
  angle_rad = np.radians(angle_degree)
  rotation_matrix = np.array([
     [1, 0, 0, 0],
     [0, np.cos(angle_rad), np.sin(angle_rad), 0],
     [0, -np.sin(angle_rad), np.cos(angle_rad), 0],
     [0, 0, 0, 1]
  1)
  return pyramid.dot(rotation_matrix.T)
def rotate y(pyramid, angle degree):
  angle_rad = np.radians(angle_degree)
  rotation_matrix = np.array([
```

```
[np.cos(angle_rad), 0, -np.sin(angle_rad), 0],
     [0, 1, 0, 0],
     [np.sin(angle_rad), 0, np.cos(angle_rad), 0],
     [0, 0, 0, 1]
  1)
  return pyramid.dot(rotation_matrix.T)
def draw_pyramid(projection_xy, color, wind):
  x1, y1 = projection_xy[0, 0], projection_xy[0, 1]
  x2, y2 = projection_xy[1, 0], projection_xy[1, 1]
  x3, y3 = projection xy[2, 0], projection xy[2, 1]
  x4, y4 = projection_xy[3, 0], projection_xy[3, 1]
  sides = [
     Polygon(Point(x1, y1), Point(x2, y2), Point(x3, y3)),
     Polygon(Point(x1, y1), Point(x2, y2), Point(x4, y4)),
     Polygon(Point(x1, y1), Point(x3, y3), Point(x4, y4)),
     Polygon(Point(x2, y2), Point(x3, y3), Point(x4, y4))
  1
  for side in sides:
     side.draw(wind)
     side.setOutline(color)
def calculate_center(pyramid_centered):
  center_x = np.mean(pyramid_centered[:, 0])
  center_y = np.mean(pyramid_centered[:, 1])
  center_z = np.mean(pyramid_centered[:, 2])
  return center_x, center_y, center_z
def random color():
  r = lambda: random.randint(0, 255)
  return \#\{:02x\}\{:02x\}\{:02x\}'.format(r(), r(), r())
def animate_pyramid(pyramid_centered, wind):
  angle = 0
  frame\_count = 0
  visible = True
  color = random_color()
  center_x, center_y, center_z = calculate_center(pyramid_centered)
  while not wind.isClosed():
     wind.delete('all')
```

```
if frame count \% 30 == 0:
       visible = not visible
       if visible:
          color = random color()
     if visible:
       # Shifting pyramid to (0,0)
       pyramid_shifted_to_origin = shift_xyz(pyramid_centered, -center_x, -center_y, -center_z)
       # Rotating
       rotated pyramid = rotate v(pyramid shifted to origin, angle)
       # Shifting back
       pyramid_shifted_back = shift_xyz(rotated_pyramid, center_x, center_y, center_z)
       print('Rotated and centered:\n', pyramid_shifted_back)
       # Projecting and drawing the pyramid
       projected_pyramid = project_xy(pyramid_shifted_back)
       draw pyramid(projected pyramid, color, wind)
       print('Rotated, centered and projected:\n', projected_pyramid)
     angle += 2
     frame_count += 1
     time.sleep(0.01)
     wind.update()
if __name__ == '__main__':
  xw = 600
  yw = 600
  center_x = xw / 2
  center_y = yw / 2
  base\_size = 100
  height = 150
  wind = init_window('Projection of the pyramid', xw, yw)
  pyramid = init_pyramid_points(base_size, height)
  print('Initial pyramid:\n', pyramid)
  rotated_pyramid_x = rotate_x(pyramid, -70)
  rotated_pyramid_xy = rotate_y(rotated_pyramid_x, -70)
  print('Axonometric projection:\n', rotated_pyramid_xy)
  # shifting pyramid to center
  pyramid_centered = shift_xyz(rotated_pyramid_xy, center_x, center_y, 0)
  print('Centered:\n', pyramid_centered)
```

```
projected_pyramid = project_xy(pyramid_centered)
draw_pyramid(projected_pyramid, '#00FF00', wind)
print('Projection on xy:\n', projected_pyramid)
# Animation
```

wind2 = init_window('Rotation of the pyramid around y axis', xw, yw) pyramid2 = init_pyramid_points(base_size, height) pyramid_centered2 = shift_xyz(pyramid2, center_x, center_y, 0) print('Initial pyramid centered:\n', pyramid) animate_pyramid(pyramid_centered2, wind2)

Висновки: Виконавши лабораторну роботу №1, я виявила та дослідила особливості формування та перетворення координат площинних (2d) та просторових (3d) об'єктів.

В рамках лабораторної роботи було виконано операцію циклічного масштабування п'ятикутника та циклічного повороту+переміщення. У другій частині роботи було реалізовано аксонометричну проекцію піраміди та її циклічне повернення довкола осі у.

Також було розписано математичні моделі та алгоритм виконання всіх програм. Внаслідок проробленої роботи я згадала, як проводити операції перетворення над різниими видами об'єктів, ознайомилась із релевантними інструментами середовища розробки та зрозуміла за яким принципом працює переміщення об'єкту до (0,0) перед його трансформацією та чому воно необхідне.

Особисто я прийшла до висновку, що такі геометричні операції над об'єктами – потужний інструмент і може бути застосований у багатьох сферах, не тільки при невеликій дослідницькій лабораторній роботі.